

โครงการ

“การประปานครหลวงรักษ้ำป้ำต้นน้ำเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”

โครงการต่อเนื่อง ปีที่ 3 (2557)

1. ชื่อโครงการ

“การประปานครหลวงรักษ้ำป้ำต้นน้ำเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” ปีที่ 3 (2557)

2. ประเภทโครงการ / กิจกรรม

โครงการด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินกิจกรรมแบบมุ่งเน้นการอนุรักษ์และฟื้นฟูป้ำต้นน้ำเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ของพนักงานการประปานครหลวง ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนต้นน้ำ

3. ผู้รับผิดชอบโครงการ

ฝ่ายทรัพยากรน้ำและสิ่งแวดล้อม การประปานครหลวง

4. หลักการและเหตุผล

การประปานครหลวง เป็นองค์กรที่มีภารกิจหลักในการจัดหาป้ำดิบจากแหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อมาผลิตเป็นป้ำประปาที่มีคุณภาพ และเพียงพอสำหรับการอุปโภค ของประชาชนกว่าสองล้านครอบครัว ในเขตพื้นที่ให้บริการของการประปานครหลวง (กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล) การประปานครหลวงตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรน้ำที่มีอยู่อย่างจำกัด ตรงข้ามกับการเจริญเติบโตทางสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน จนก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและมลภาวะ ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและระบบนิเวศ

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณต่อปวงชนชาวไทยที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯทรงพระราชทานพระราชดำริถึงแนวทางแก้ปัญหาแหล่งต้นน้ำ การฟื้นฟูปรับปรุงพื้นที่ต้นน้ำเป็นการบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมของแหล่งน้ำ การอนุรักษ์ป่าและดินจะทำให้เกิดระบบนิเวศที่สมดุล การประปานครหลวงได้น้อมนำพระราชดำริมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม โครงการ “การประปานครหลวงรักษ้ำป้ำต้นน้ำเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” โดยเริ่มจัดกิจกรรมของโครงการฯ ณ บ้านรินหลวง ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 - ปัจจุบัน มีกิจกรรม ปลูกป้ำต้นน้ำ สร้างฝายชะลอน้ำ พัฒนาโรงเรียนและชุมชนต้นน้ำ สร้างพนักงานจิตอาสา การประปานครหลวงในการขับเคลื่อนโครงการฯ

5. วัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินโครงการ ปีที่ 3

- 5.1 เพื่อเป็นการสนองตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- 5.2 เพิ่มพื้นที่ป่าไม้ ป่าชุมชนและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ พื้นที่แหล่งต้นน้ำ
- 5.3 มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของพนักงานการประปานครหลวงและชุมชน
- 5.4 เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนท้องถิ่น เพื่อความร่วมมือในอนาคต
- 5.5 พัฒนาสถาบันการศึกษาและชุมชน เผยแพร่ความรู้เรื่องการฟื้นฟูแหล่งน้ำและการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ
- 5.6 เป็นวิสัยทัศน์ของการประปานครหลวงที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำให้มีปริมาณน้ำดิบที่เพียงพอและยั่งยืน

6. รูปแบบการดำเนินโครงการ

ประกอบด้วย 4 กิจกรรมหลัก ได้แก่

- 6.1 กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ดำเนินงานโครงการปลูกป่าในเขตพื้นที่ต้นน้ำ
 - 6.1.1 ปลูกป่าแบบซ่อมเสริม ณ พื้นที่ป่าต้นน้ำ ร่วมกับกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (ต่อเนื่องเป็นปีที่ 3)
 - 6.1.2 ปลูกต้นไม้ในโรงเรียน และปลูกไม้ผลภายในบริเวณบ้านของชุมชนป่าต้นน้ำ
 - 6.1.3 ปลูกหญ้าแฝกเพื่อรักษาหน้าดิน
 - 6.1.4 สร้างฝายชะลอน้ำ เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ ความชุ่มชื้นแก่พื้นที่ป่าต้นน้ำ
- 6.2 กิจกรรมขับเคลื่อนโครงการปลูกป่าให้ยั่งยืน
 - 6.2.1 การติดตามประเมินผลโครงการฯ ได้แก่ การอยู่รอด เจริญเติบโตของต้นไม้ การปลูกซ่อม
 - 6.2.2 จัดทำแนวกันไฟป่า ดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ ณ พื้นที่ป่าต้นน้ำ
 - 6.2.3 สนับสนุนส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาต้นไม้
- 6.3 กิจกรรมด้านการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่า ของพนักงานการประปานครหลวง
 - 6.3.1 เพิ่มจำนวนพนักงานจิตอาสาการประปานครหลวง
 - 6.3.2 สร้างเครือข่ายพันธมิตรจิตอาสาระหว่างองค์กร
 - 6.3.3 ให้ความรู้ด้านวิชาการกับพนักงานจิตอาสาการประปานครหลวง ด้านการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ
 - 6.3.4 ให้ความรู้เชิงปฏิบัติการกับพนักงานจิตอาสาการประปานครหลวง โดยเข้าร่วมทำกิจกรรมด้านการอนุรักษ์พัฒนาแหล่งน้ำกับ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) คณะกรรมการลุ่มน้ำและสถาบันการศึกษา ได้แก่ การปลูกต้นไม้ การสร้างฝายชะลอน้ำ
- 6.4 กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร
 - 6.4.1 จัดกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ พัฒนาแหล่งน้ำ ตามบันทึกข้อตกลง โดยการสร้างฝายชะลอน้ำในพื้นที่ป่าต้นน้ำร่วมกับ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)
 - 6.4.2 ประสานความร่วมมือกับกรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม โดยการปลูกต้นไม้ซ่อมเสริม
 - 6.4.3 ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ กรรมการลุ่มน้ำต่างๆ ชุมชนพื้นที่ป่าต้นน้ำ ในการจัดกิจกรรมร่วมกัน

7. สถานที่ดำเนินโครงการ

- 7.1 พื้นที่ป่าต้นน้ำ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
- 7.2 พื้นที่ป่าชุมชนต้นน้ำ รอบพื้นที่เขื่อนของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)

8. หน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการ

- 8.1 การประปานครหลวง
- 8.2 กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 8.3 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 8.4 หน่วยงานราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ในพื้นที่ดำเนินโครงการฯ เช่น จังหวัด อำเภอ เทศบาล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น
- 8.5 หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรภาคประชาชน สถาบันทางการศึกษา
- 8.6 คณะกรรมการลุ่มน้ำ ได้แก่ ปิง วัง ยม น่าน แม่กลอง
- 8.7 การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)

9. ระยะเวลา/แผนการดำเนินโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการโครงการฯ ปีที่ 3 (2557) เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2556 ถึง 30 กันยายน 2557

10. ผลสำเร็จ / ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ ของโครงการฯ ปีที่ 3

- 10.1 จำนวนต้นไม้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 15,000 ต้น และ/หรือ 120 ไร่
- 10.2 จำนวนปลูกหญ้าแฝกไม่น้อยกว่า 100,000 ต้น
- 10.3 จำนวนฝายชะลอน้ำไม่น้อยกว่า 150 ฝาย
- 10.4 จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมปลูกป่า สร้างฝายชะลอน้ำ ไม่น้อยกว่า 1,500 คน
- 10.5 จำนวนหน่วยงานราชการ ชุมชน องค์กร สถาบันการศึกษา เครือข่ายด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ไม่น้อยกว่า 5 หน่วยงาน

.....

โครงการ

“การประปานครหลวงรักษำปำต้นน้ำเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”

การประปานครหลวง เป็นองค์กรที่มีภารกิจหลักในการจัดหาน้ำดิบจากแหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อมาผลิตเป็นน้ำประปำที่มีคุณภาพเหมาะสำหรับการอุปโภค บริโภคเพื่อบริการประชาชนกว่า 1.7 ล้านครอบครัว ในเขตพื้นที่จังหวัดกรุงเทพฯ นนทบุรี และสมุทรปราการ การประปานครหลวงตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรน้ำ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอยู่อย่างจำกัด อีกทั้งปัจจุบันการเจริญเติบโตทางสังคมและเศรษฐกิจมาพร้อมกับการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติ และการทำลายสิ่งแวดล้อม จนส่งผลทำให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมลภาวะ ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและระบบนิเวศ

การประปานครหลวงได้นำพระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระราชทานพระราชดำรัสเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2555 ทรงกล่าวถึงแนวทางแก้ปัญหาคอขวด โดยทรงพระราชทานคำแนะนำการปลูกป่าป้องกันน้ำท่วมที่แหล่งต้นน้ำ เพื่อให้เกิดการฟื้นฟูปรับปรุงพื้นที่ต้นน้ำ เป็นการบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมของแหล่งน้ำอนุรักษ์ป่าและดิน ทำให้เกิดระบบนิเวศที่สมดุล เป็นมาตรการหนึ่งในการเพิ่มเนื้อที่ป่าไม้ ซึ่งจะแก้ปัญหาน้ำท่วมอันเนื่องจากการตัดไม้ทำลายป่า และการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ มาเป็นแนวทางในการดำเนินการ ด้วยการจัดทำโครงการ “การประปานครหลวงรักษำปำต้นน้ำเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” เพื่อเป็นการสนองตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่ทรงแนะนำแนวทางแก้ไขการบริหารจัดการน้ำฟื้นฟูปรับปรุงพื้นที่แหล่งต้นน้ำ อนุรักษ์ป่าและดิน เพื่อให้เกิดระบบนิเวศที่สมดุล และเพิ่มพื้นที่แหล่งกักเก็บน้ำกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือของหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจและชุมชนท้องถิ่น ในการร่วมมือกันอนุรักษ์พื้นที่แหล่งต้นน้ำ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งสร้างวิถีชีวิตที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินโครงการ

- 1) เพื่อเป็นการสนองตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่ทรงแนะนำแนวทางแก้ไขการบริหารจัดการน้ำ
- 2) เพื่อฟื้นฟูปรับปรุงพื้นที่ต้นน้ำ อนุรักษ์ป่าและดิน เพื่อให้เกิดระบบนิเวศที่สมดุล และเพิ่มพื้นที่แหล่งกักเก็บน้ำ
- 3) เพื่อบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมของแหล่งน้ำ โดยเป็นมาตรการหนึ่งในการเพิ่มเนื้อที่ป่าไม้ ซึ่งจะแก้ปัญหาน้ำท่วมอันเนื่องจากการตัดไม้ทำลายป่า
- 4) เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนในเขตพื้นที่ป่าแหล่งต้นน้ำการประปานครหลวง เกิดความเข้าใจการยอมรับและความร่วมมือในอนาคต
- 5) เพื่อเป็นการดำเนินการเชิงรุกของการประปานครหลวงในฐานะผู้อยู่ปลายน้ำที่จะรักษาแหล่งน้ำ ต้นน้ำให้มีความสะอาด พอเพียงและยั่งยืนในการนำน้ำที่มีคุณภาพที่ดีมาสู่ประชาชน
- 6) เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือของหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจและชุมชนท้องถิ่น ในการอนุรักษ์พัฒนาแหล่งต้นน้ำและดูแลรักษาป่าไม้
- 7) เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้พนักงานมีส่วนร่วม มีจิตอาสาในการรักษาต้นน้ำและแหล่งน้ำที่นำมาใช้ผลิตน้ำประปา
- 8) เพื่อช่วยลดปัญหาสภาวะโลกร้อนที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ อุณหภูมิสูงขึ้น ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดภัยธรรมชาติต่างๆ ทั้งน้ำท่วม ภัยแล้ง กระทบต่อวิถีชีวิตคนไทยทั่วประเทศ

รูปแบบการดำเนินโครงการ

- 1) ปลูกป่าด้วยพันธุ์ไม้พื้นเมืองและปลูกหญ้าแฝก และปลูกป่าเพิ่มขึ้นทุกปีตลอดระยะเวลา 5 ปีของการดำเนินโครงการ

- 2) พัฒนาแหล่งน้ำร่วมกับชุมชนในพื้นที่ดำเนินโครงการ
- 3) จัดกิจกรรมเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างการประสานครหลวง กับหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ และชุมชนในพื้นที่ดำเนินโครงการ ในการอนุรักษ์พัฒนาแหล่งต้นน้ำและดูแลรักษาป่าไม้
- 4) จัดหาอุปกรณ์ป้องกันและดับไฟป่า สำหรับชุมชนพื้นที่ดำเนินโครงการ
- 5) จัดหาถังกักเก็บน้ำเพิ่มเติม พร้อมปรับปรุงระบบน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคเดิมแก่โรงเรียนและชุมชนพื้นที่ดำเนินโครงการ
- 6) สนับสนุนอุปกรณ์การเรียนและกีฬาให้กับโรงเรียนพื้นที่ดำเนินโครงการ การให้ความรู้แก่นักเรียนและชุมชนเกี่ยวกับกรรมวิธีการปรับปรุงคุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค
- 7) สนับสนุนทุนการศึกษาค้นคว้า วิจัยของสถาบันการศึกษา องค์กรภาคประชาชนและรัฐวิสาหกิจในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำและสิ่งแวดล้อม ที่เกี่ยวเนื่องกับแหล่งต้นน้ำของการประสานครหลวง

สถานที่ดำเนินโครงการ

ณ พื้นที่ป่าต้นน้ำ แหล่งน้ำดิบการประสานครหลวง

แผนการดำเนินโครงการระยะเวลา 5 ปี (ปี 2555-2559)

แผนการดำเนินโครงการ ณ พื้นที่อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ และร่วมกับ กฟผ.เขื่อนภูมิพล จ.ตาก

1. กิจกรรมปลูกป่า ด้วยพันธุ์ไม้พื้นเมืองและปลูกหญ้าแฝก
 - 1.1 ปลูกป่าแบบเสริม และหญ้าแฝกในพื้นที่อุทยานแห่งชาติผาแดง จังหวัดเชียงใหม่ ณ บ้านรินหลวง หมู่ 3 ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
 - 1.2 ปลูกป่า และหญ้าแฝก ร่วมกับกรมป่าไม้ ณ ป่าสงวนแห่งชาติป่าเชียงดาว บ้านดง หมู่ 7 ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
2. จัดกิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่พนักงานการประสานครหลวง เรื่องการดำเนินการด้าน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างพันธมิตรร่วมกับชุมชน และการสร้างฝายชะลอน้ำ โดยความร่วมมือกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก
3. ปรับปรุงอาคารเรียน อาคารกิจกรรมต่างๆ และปรับปรุงทัศนบริเวณโรงเรียนบ้านรินหลวง หมู่3 ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมมอบอุปกรณ์การเรียนการสอนและอุปกรณ์กีฬา
4. ติดตั้งถังกักเก็บน้ำเพิ่มเติม พร้อมปรับปรุงระบบน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคเดิมแก่โรงเรียนและชุมชนบริเวณโรงเรียนบ้านรินหลวง
5. ขุดลอกบ่อพักน้ำบริเวณโรงเรียนบ้านรินหลวง หมู่ 3 ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่เพื่อรองรับน้ำที่ไหลมาจากภูเขา และบรรเทาปัญหาน้ำท่วม โดยได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานจากหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 32 สำนักงานพัฒนาภาค 3 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา

ปัจจุบัน กปน.ดำเนินโครงการ “การประสานครหลวงรักษป่าต้นน้ำเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” เป็นปีที่ 3 ปี 2557

